

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőség nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Strausz Sándor könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak, nyiltterek és hirdetések.

Telefon szám 34.

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasarnap.

Előfizetési árak:

Égész évre 8 kor.
Fél évre 4 kor.
Negyed évre 2 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

Nyilttör pettsora 50 fillér.

MURAKÖZ

Felolós szerkesztő:
ZRINYI KÁROLY.

Főszerkesztő:
MARGITAI JÓZSEF.

Kiadó és lapfajdos:
STRAUSZ SÁNDOR.

Válságban a magyar sajtó.

A lehetetlen közgazdasági viszonyok, melyek mindent összeroppantottak, aminek csak acélbordái nem voltak, ime kikezdtek már azt az intézményünket is, mely a kultúra, a felvilágosultság s nemes eszmék hirdetését, propagálását lüzte ki feladatú: a magyar sajtót.

Egyremásra halljuk a híreket a fővárosban megjelenő nagy sajtóorganumokról. Lapok, melyek mögött félszázados történeti mult áll, lapok, melyek valamikor az országos politikában döntő és fontos szerepet játszottak, melyek élén legelső politikusaink állottak, megszűnnek, másokról pedig oly rossz hírek keringenek, melyek a mielőbbi megszűnés szomorú előjelei.

Egy-két kivétellel agonizál immár a fővárosi magyar sajtó. Putzusa alig ver már s mint a jó magyar példaszó mondja, már csak hálni jár beléjük a lélek.

Bizonyos, hogy aminő nehéz volt a magyar nemzetet százados letargiájából felébreszteni, aminő nehéz minden akcióba belevinni, ép oly lobbanékony hevüléssel vetelle magát azután azokra a dolgokra, melyekből a kultúra, a művelődés táplálkozik s vitetik előbbre. Hirtelen fellelűdött a nagy lapok alapításának vállalkozási kedve. Egyremásra születtek meg az országos organumok, hogy nemes versenyre kelve egymással, fennen lobogtassák azt a hófehér zászlót, melynek jelmondata: »A hazáért és kultúráért!«

A válságos idők azonban nincsenek kiméletek, könyörülettel semmi iránt. A pusztító tajfun nem tekinti, hogy viruló azaléát, avagy kóról csavar ki tövestül. Az

A szerelemlől.

Irta: **Kelemen Ferenc.**

Erről az örökké aktuális témáról már oly rengeteg sok újságicik, értekezés, dal, óda stb. látott napvilágot az irodalom berkein, s ez értelem maga annyira emberi, annyira általános s mindenki által gyakorlatból is annyira ismert, hogy teljesen fölöslegesnek látszik vele továbbra is foglalkozni.

S ha itt mégis megkísérlem a szíves olvasó türelmét egy ilyen unalmasnak látszó kérdéssel pár rövid percre igénybe venni, teszem ezt tisztán abban a hő reményben, hogy sikerülni fog ennek a nagy Sfinx-nek egy-két rejtejt zugából olyan tulajdonságokat a felszínre hoznom, melyek a dolgok hétköznapi felületes szemlélete mellett talán hosszabb ideig az ismeretlenség homályában maradtak volna.

Hogy mi a szerelem, azt ma már minden ember tudja, de hogy ez a mindent átfogó, nagy emberi érzés, az örök fejlődés, a szünetnélküli változás törvényeinek ép úgy alá van vetve, mint a legutolsó porféreg azt talán már csak kevesebben fogják tudni. — Pedig elég egy röpke pillantást vetni az ókor misztikus szerelmi mámorába; a középkor, szerelmi napsugaraitól ragyogó, romantikus világába; az újabb kor kissé hűvösebb

elsöpör, elsodor magával mindent, ami csak útjába kerül.

A magyar sajtó e pusztító tajfun szomorú áldozata. Nem bírja kibevetni ezt a hosszas üzlettelenséget, pénztelenséget, mely közgazdasági életünkben immár két esztendeje minden törekvést megbénít. Nem bírja már az iramot s kénytelen-kelletlen bevonja lobogóit még a legexponáltabb várkokokról is, lévén a létért való küzdelem könyörtelen s rideg.

S így egyremásra olvashatjuk, majd nyiltan, majd burkoltan a szomorú híreket erről vagy arról a fővárosi sajtóorganumról. Hogy mikép küzd az ár ellen, mily nehezen adja oda életét s hogy igyekszik a felszínen maradni legalább addig, míg mellünkről le száll a kegyetlen lidérc, mely nem engedi lélekzethez jutni a magyar nemzetet. De hába. A lidércnyomás erősebb, mint a benünk lévő szusz s megadjuk magunkat, elkerülhetetlen sorsunknak.

A túlprodukción sohasem vált hasznára semmiféle iparágak. A magyar sajtó ez irányban pedig túltengésnek indult. Nyakrafőre alakultak sajtóvállalatok, a tőkészek ezt tekintvén a legjobb befektetési alaprak. De ime a sors írómája bebizonyítja, hogy a lapvállalkozások sem oly fényes üzletek, mint a minőknek azt alapítók hitték. S azoknak is be kell adni a kulcsot abban a percben, amikor a válságos idők ép azokat suttolta agyon, akikből a lapvállalatok legfőbb jövedelmi forrásukat merítették: a hirdetőközönséget.

S hába minden. Segíten ezen a bajon nem tudunk. Várnuok kell, türelmesen várunk a jobb idők elérkezését. Sem az állam, még kevésbé az agyonpanyargatott, megnyomorított társadalom nem képes segítő

kezet nyújtani az elmerülőeknek. A magyar sajtó válságát csak a jobb közgazdasági viszonyok beköszönte javíthatná meg, vagy hárihatná el a végveszedelmet.

A válságos idők eltűnésével azonban mindenestre megtudhatjuk, hogy melyek azok a magyar sajtóvállalatok, melyeket e rajtunk keresztül gázoló forró Samuum sem volt képes letiporni s látni fogjuk azt, hogy melyek azok a magyar lapok, melyeknek bordái acélból készültek.

S ha egyébert nem, de talán ez egyért, még hasznos is volt a rajtunk keresztül gázoló, rettenetes, pusztító közgazdasági jégverés.

Esküdtzéki tárgyalás.

A Muraköz tavaly február 11-iki számában »Egy Cyril-apostol agoniában« c. alatt megjelent cikk tartalmát Lajtmann György kotori adminisztrátor magára nézve sérelmesnek találta, miért is a cikk szerzője, Pataki Viktor kotori áll. isk. igazgatótanító és lapunk felelős szerkesztője, Zrinyi Károly tanítóképző-intézeti igazgató ellen sajtóperert indított, melynek első felvonása f. hó 3-án lolyt le a pécsi esküdtbíróaság előtt.

Az esküdtzéki tárgyalásról minden kommentár nélkül hozzuk a az egyik pécsi napilap következő közleményét:

Nyomatvány útján elkövetett rágalmazás vétségével vádolva állt ma a pécsi esküdtbíróaság előtt: Pataki Viktor kotori el. isk. igazgató és Zrinyi Károly a csáktornyai tanítóképző igazgatója. A rágalmazási pert Lajtmann György kotori adminisztrátor indította ellenük, a csáktornyai »Muraköz« c. hetilap február 11. számában megjelent közlemény miatt, amelyben a következő — a

szerelmi légkörébe, hogy előttünk álljon ennek a tételnek minden igazsága. — Szemléletben talán úgy lehetne ezt megmagyarázni, hogy a szerelem, mint ősi emberi ösztön, izzó gömbhöz hasonlítjuk, melynek tüzes melegénél sűtkéreztek az emberiség ősapái, s a mely gömb, az életviszonyok változásával, a fejlődéssel, s a két nem közötti viszony természetes alakulásával járó levegőramlatoktól lassan, lassan de fokozatosan, mindég jobban és jobban hűlni kezdett s hűl mai napig is tovább.

Ha a már eddig bekövetkezett lehűlést pd. százalékokban akarjuk kifejezni, akkor ma a XX. század izgalmas korszakában körülbelül a 60%-os lehűlésnél tartunk.

Ez a fokozatos lehűlési folyamat azonban nem fejlődést, hanem éppen ellenkezőleg visszacsúszást jelent bizonyítani, mert hiszen a hő, a meleg tulajdonságait energia, még ha csak a szerelem melegéről van is szó; a lehűlés pedig ennek az energiának állandó apadása, csökkenése.

Ámde ez a visszafejlődés csak látszólagos, mert noha fogy is ennek a nagy szerelemgömbnek a hőenergiája, ez nem a szerelem intenzivitásának rovására történik.

Az elhasznált energia, a kisugárzott hőmennyiség, a természet kifürkészhetetlen örök törvényei folytán egy újabb lágynemű viaszhoz hasonló anyagban egyesül, melyet a fejlődő élet a maga

mesteri kezével, a mindenkor életviszonyok szerint alakít. A materiális, érzéki vonatkozásában megnyílvánuló szerelemnek hógyombjából évezredek alatt eltávozó hőenergia egy olyan, viaszhoz hasonló, puha formátlan tömeggé alakul át, melyből a fejlődő, mindent átalakító élet, a férfi és nő kölcsönös megértésén, az intenzívebb lelki kapcsolaton, az egyéni értékek kölcsönös megbecsülésén nyugvó »szerelem« szobrárt faragta ki.

Az emberiség csecsemő korában, a társadalmi és gazdasági berendezkedés kezdő lépésőin talán ez az érzés volt az egyetlen, mely a létfenntartásért küzdő állat-emberben az emberi nemesebb tulajdonságokat megalapozta. Mert ámbár nem sokkal volt külön akkor még az ember, a vele együtt élő s az ő állandó környezetét képező állatoknál, mégis ott derengett már lelke mélyén, noha egész öntudatlanul, annak a pislogó mécsesnek legelső halvány sugara, melyből évezredek alatt a szerelem mai villanyos lámpája keletkezett.

S emberré is csak akkor lett igazán az ember, mikor lomhán ébredő érteime részt kért magának nem ösztönei irányításában s megteremtette az igazi, az emberi tisztultabb szerelmet s megalapozta vele azokat a tulajdonságokat, melyek őt valóban a teremtés koronájává tették.

Igy lett a szerelem az »emberré« levés egyik alkotó tényezője, lényének kiegészítője s »lelkének« első igazán nemes indulata.

vád által inkriminált — kitételek foglaltak: »hazafiatalan pap rakoncátlankodásai miatt márfom tintába a tollat«, »terjeszti az illirizmust s a nagy-szláv birodalmi eszmeiket«, »Két kotori fiút a zágrábi iskolákba juttatott«, »Magyarazza egy istentiszteleten, hogy tizenöt forintig lopni szabad, az nem véték, meg gyónni sem kell«, »Haldokló hiveit megvigasztalja, hogy halálát az okozta, mert a kerület képviselőjére szavazott«.

Az esküdtzéki főtárgyaláson Várhelyi István törv. bíró elnökölt. Szavazóbírák voltak: Bök Béla és Gadó Antal. A jegyzőkönyvet Záhonyi Aladár vezette. Az esküdtzések tagjai: Justus Miksa, Lauber Viktor, Wesely Antal, Antoni Nándor, Romeisz György, Auer Ödön, Kindl József, Hafner István, Róza Sándor, Hartung József, Jankovics József, Reinfeld Vilmos rendes esküdték és Paunz Antal pötesküdt.

Pataki Viktor kihallgatása során előadta: Nem őrzi magát büösnek. A cikket ő írta és vállalja is érte a felelősséget. 1909. november 1-én jött Kotorra Leitmann és első dolga volt, hogy a népet izzassa. A muraközi horvát tájnyelv helyett mindenképp a zágrábi irodalmi nyelv terjesztésén fáradozott, illetve azt akarta, hogy a nép azt beszélje, az iskolában pedig a hittant ezen a nyelven tanulják. Zágrábból hozott énekes könyvet s ének idején tanította abból a serdülő leányokat. Egyébként vándjait részletesen, tanukkal kívánja igazolni.

Zrínyi Károly kijelenti, hogy a cikkbe, mint a »Muraköz« felelős szerkesztője, csak egyes beszúrással eszközölt. A »hazafiatalan« epitetonok töle erednek. Részletesen kifejti és megmagyarázza, micsoda veszedelmet rejt magában Leitmann működése. Muraköz speciális helyzetben van, amennyiben politikailag Magyarországhoz, egyházilag a zágrábi egyházmegyéhez tartozik. A zágrábi aulából kikerült papok valóságos misszióval jönnek a Muraközbe; azon fáradoznak, hogy érzelmileg Horvátországhoz vigyék közel a Muraközt, hogy aztán jogcím legyen, azt politikailag is odacsatolni. A muraközi horvátok egy tájszólást beszélnek és nem értik meg a zágrábi u. n. irodalmi nyelvet. A cél tehát az, hogy az illető nyelvet megtanulják a muraköziek s a Zágrábból jövő szellemi termékeket, röpiratokat megértsek. Ezt akarja Leitmann

Nem csoda tehát, ha évezredek mindenkét felforgató, megváltoztató fejlődése sem volt képes a szerelemnek, ennek a zsarnoknak az emberi élet alakulására gyakorolt döntő befolyását teljesen letörni. S ha a XX. század, modernül, valóságos gondolkodó embere sem tudja teljesen lerázni lelkéről azokat a néha-néha olyan édes rablincseket!

S végül csak így érthető meg az a még mindig reangeteg sok szerelmi dráma, melyről a napilapok nap-nap után beszámolnak. Mert bár fejlődik, halad s változik a nagy mindenséggel együtt a szerelem is, mégis ma a XX. században még annyira egész lényünk fölött uralkodó érzés, indulat a szerelem, hogy az élet legvalóságosabb pillanataiban, a már meglehetősen szilárdan megalapozott józan megfontolásunk fölött is még mindig győzedelmeskedni képes.

Hosszú, fejlődéssel teli nehéz századok fognak még eltelni, míg egy tisztultabb természetudományos világszemlélet légkörében felnevelkedő emberiség, a szerelmi tragédiák óriási számát megapasztja vagy teljesen eltünteti.

Csak hogy akkor már nem ember lesz az ember a szó mai uralkodó értelmében, hanem egy érzéseitől és szenvedélyeitől megtisztult gép, körülbelül olyan, mint amilyenek azt az emberi elme egy-két óriása, köztük Madách is, már megjósolta.

s ez ellen küzdenek ők, az állami tanerők, akiknek vállain a magyarosítás feladata nyugszik. Amíg a muraközi horvátság nyelvileg és érzelmileg távol van Zágrábtól, addig könnyen megy a magyarosítás munkája. Azzal pedig, hogy muraközi fiúkat küldött zágrábi iskolákba, az volt a célja, hogy egy illir műveltségű átított horvát középosztályt neveljen a Muraköznek s ezzel is akadályozta a magyarosítást. A muraközi horvátság most még szívesen tanulja a magyar nyelvet s inkább magyarnak, mint horvátnak vallja magát.

Kelemen Mózes dr. a vádlottak védője, egy sereg tanut jelent be ezután, amikkel a cikkben foglalt súlyos vádakat kívánja igazolni. Szabó Antal dr. nagykárolyi ügyvéd, a sértett képviselője, az ellenbizonyításra terjeszt elő indítványt.

A bíróság a bizonyításnak helyet adott és a főtárgyalást a következő, februári esküdtzéki ciklusig elnapolta. A mai tárgyaláson jelen volt a megvádolt plebános is.

Tekintetes Szerkesztő Úr!*

B. lapjának f. évi október hó 26-án megjelent 43. számában »Ostrom a miksavári iskola és tanító ellen« cím alatt közölt cikkre van szerencsénk a következő nyilatkozatot tenni:

Nem igaz, hogy f. évi október hó 24-én Zalavármege főispánja Miksavára érkezésekor a miksavári adminisztrátor a népet összecsisodította volna, hanem igaz az, hogy a nép összegyűlt a községi előljárók kívánságára és pedig megyénk főispánja tiszteletére — és ha ebben a miksavári adminisztrátor is közreműködött, azt hisszük, hogy ez csak dicséretére szolgálhat.

Nem igaz, hogy már voltak egyesek, akik követek ragadtak, hogy megkövezzék a tanítókat, hanem igaz az, hogy egyetlenegy ember sem nyúlt kö után s így hazugság az, mintha egyesek a tanítókat meg akarták volna kövezni.

Nem igaz, hogy a főispán tiszteletére összegyűlt nép felbőszített és lázongó lett volna, hanem igaz az, hogy a népünk által történt fogadtatással maga a főispán úr és kísérete nagyon is meg volt elégedve, amiért a főispán úr a népek köszönetét is kifejezte.

Igaz továbbá az, hogy alig 10 perccel később, amint a főispán úr eltávozott, a falú közepén beszélgető emberekhez minden ok nélkül két csendőr jött és szidalmazva a népet, az embereket minden ok nélkül hazakergették, egyeseket ide-oda ráncigálva az utcán — és igaz az, hogy a csendőrök minden utasítás nélkül — véleményünk szerint — csupán a tanító kívánságára a nép közé mentek és minden ok nélkül fegyvereiket a nép felé irányítva megtöltötték és csak népünk általánosan ismert csendes megsejtelének köszönhető, hogy vérontás nem történt.

Nem igaz az sem, hogy szeptember hó 28-án adminisztrátorunk a plébániára hivta volna össze az iskolaszéki tagokat és községi előljárókat és ott az összes nép előtt a tanítókat és a jegyzőt szidalmazta volna, biztatván őket, hogy dobják ki a kántort és a jegyzőt, hanem igaz az, hogy az összes, ezen alkalommal jelenlevők közül senki a fentiekről semmit sem tud.

Különben az illető helyen már intézkedtünk, hogy jövőben ilyesmi ne történhessenek.

Köszönetet mondva Tek. Szerkesztő Úrnak nyilatkozatunk közléséért maradtunk kitűnő tisztelettel

Miksavár, 1913. november hó 2-án.

Jambrovics Miklós s. k. Lonscarics Ferenc s. k.
miksavári bíró. drávacsányi bíró.
Bauman Nándor s. k. Jalusics Jakab s. k.
drávamagyari bíró. cseresnyési bíró.

*Közreadjuk itt s horvát részünkben is a beklüdtő nyilatkozatot, cacára annak, hogy már mult számunkban kijelentettük, hogy miksaváriak jártak nálunk, hogy a közlemény ellen tiltakozzanak. Közreadtuk, mert helyelvének találtuk, hogy a nép véleménye is nyilvánosságra kerüljön anélkül azonban, hogy ezzel az ő részükre, vagy a Zalai Közlönyben nyilatkozó adminisztrátor úr részére az igazság mérlegelt billentsük. Mi távol állunk az eseményektől, hoztuk a beklüdtő hírt s közölük most a nyilatkozatokat is. Majd a bíróság lesz hivatra elődeni az ügyet, kit illet az igazság s kit a gáncs. Szerkesztő.

K Ü L Ö N F É L É K.

— **Eljegyzés.** Lukofnyák Bernát, a Csáktornyai Takarékpénztár Részvénytársulat pénztárnoka, eljegyezte Beldegrün Aranka kisasszonyt Györből.

— **Halottak napja.** Az ősi hagyományhoz és szokáshoz híven most is nagy fénynyel és pompával tartotta meg városunk közönsége a temetők kegyelezes ünnepét. A szép idő is kedvezett az ünnepély fényének kifejtéséhez. Az sem rontott a temetők ünnepének fényén, hogy halottak napjának előtársa miatt sokan vasárnap este is kivilágították a sírokat. A gyökeres virágok teljes díszben pompáztak a sírok fölött s tengernyi díszlet árasztották el a halottak nyugvó helyét. Déltulán 4 órakor már kigyulladtak az apró gyertyák szöveteknek, mécsek s lünderi fényben úszott a halottak csendes házája. A temetőbe hőmpölygő közönség közt helyet foglalt az áll. tanítóképző-intézet ifjúsága is, mely a tanári testület kíséretében szokásos kegyeletét gyakorolta d. u. fél 3 órakor az intézet elhunyjai: tanárok, tanulóok sírjainál. Így énekeltek Bárány Ignác igazgató s Bányai Árpád tanár s egy elhunyt növendéktársuk hantjainál Esti 9 óráig áldozott kegyelettel a közönség a halottak emlékének. Azután kialudtak a lángok s az emberáradat elvonult a temetőből s újra mélységes mély csend borult a békén nyugvók porai fölé. Hétfőn a templomban gyászistentiszteletet tartottak.

— **Jótékonyág.** Neumann Róbert, városunk szülöttje, megnősülése alkalmából a helybeli Jótékony Nőegyesületnek, az izr. nőegyesületnek, a városi Szegegy Alapnak, a Tűzoltó-egyesületnek s a Kórházalapnak 100—100, összesen ötszáz K-t sziveskedett küldeni. Mely adományokért a nőegyesületnek elnöke, utóbbi háromért a város előljárósága e helyen is hálás köszönetét tolmácsolja.

— **Két évtizedes kitűnő hírnév** fűződik a »Zoltán«-féle csukamajolajhoz, amelyet emulsió so'ha pótol. Hangzatos dicséretet ne téveszenek meg senkit és ha csukamajolajat kell adni a gyermekeknek, csak a »Zoltán«-félére gondoljunk. Úvege 2 korona Zoltán B. gyógyszerteráiban Budapesten és a gyógyszerárakban.

— **Allandó mozi.** November 1-én és 2-án érdekes előadások voltak a Heinrich-féle allandó moziban. Első napon A régi pad dráma járt 3 felvonásban; előjáróul földrajzi mutatvány Zára bemutatása volt s folytatólag Falusi rokonok, A hindu szerelme s Mit szólnak majd a gyermekek kerültek színre. A vasárnap előadásnak egyetlen pontja volt: Lujza királyné, a rokonszenves porosz királyné történelmi drámája. Remeknél remekebb, pompás felvételek mutatták

be I. Napoleon császár világhódító háborúját s Luja királyné szomorú sorsát hazájának leigázásával kapcsolatosan. Az előadás nagyon tetszett.

— **Uj ügyvédek.** Dr. Tóth Kálmán, kecskeméti törvényszéki joggyakornok, Tóth Sándor perlaki áll. isk. igazgató fia, október 23-án, a régi rend szerint jó sikerrel tette le az ügyvédi vizsgát. Ép így dr. Pozsgár Rezső csáktornyai ügyvédjelölt is a napokban szerezte meg az ügyvédi diplomát.

— **Hamis eskü.** Ezen cím alatt irtuk mult számunkban két nagykanizsai hirlap törvényszéki híradása nyomán, hogy a törvényszék Pintács Károly vádjá alapján Derk Balázst hamis eskü miatt 2 hónapra fogságra ítélte. Kitént azonban, hogy a nagykanizsai lapok közleménye téves volt, mert nem Derk Balázst, hanem ép ellenkezőleg Pintács Károly csáktornyai süttőt ítélte el két hónapra hamis eskü miatt a nagykanizsai kir. törvényszék. Amit ezennel az igazság érdekében helyreigazítunk.

— **Kiugrott a vonatból.** Magyar Ferenc cipészlegény mult szombat Csáktornyára utazott kedvesével, Horvát Terézszel. Útközben azonban valami fölött összeveszték a szerelmesek, mely utóbb tetlegességgé fajult. Amikor ezért a konduktor feljelentéssel fenyegette meg Magyar Ferencet, Magyar a kupé ablakán kiugrott. A kiugrás Murakirály állomás előtt történt. A szerencsétlen cipészlegény csak könnyebb természetű lábtorést szenvedett.

— **Tűz Csáktornya—Buzáson.** Mult szerdán ebéd alatt tűz volt Buzáson. A tűz öz. Ivacsics Pálné telken épült szérűs pajtában keletkezett, mely telve volt takarmánnyal. Mire a gyorsan megjelent battyáni felsőpusztai és csáktornyai tűzoltóság a tűz színhelyére érkezett, a tűz átharapódzott a szérűspajta mellett épült kisebb pajtára és gazdasági kamrára is. A három fecskenő három oldalról direkt támadást intézett a lángokban álló gazdasági épületekre s sikerült is a tüzet rövid idő múlva lokalizálni s az égő épületekből a gazdasági eszközöket is kimenteni, sőt az égő szénanyag nagy részét a folyton működő vizugarak oltalma alatt átrakás folytán megmenteni. Az elégett épületek s takarmány értéke így is meghaladja az 1800 K-t. A tűz folytán öz. Ivacsics Pálné 1/2, Mosmondor Imréné szászkői lakos 1/4 és kiskoru Verbanec Juli, Péter és János 1/4 részben károsultak. Biztosítva csupán a kiskorúak része volt. A tűz támadásának oka Verbanec Pál 2 kis gyermeke volt, kik gyufával játszadozva, nagyanyjuk portáját felgyújtották. Mert a gyufa olcsó, ott hever a padkán, asztalon, tűzhelyen. Hozzáférhet minden apró gyermek s játszik vele s a játék vége... lának lángba bomlása s koldusbotra jutása.

— **Millió ember szereti a világhírű Réthy-cukorkát,** mert rendkívül kellemes ízű, a gyomrot, étvágyat és a fogakat nem rongja. Meghűlés, hurut, köhögés, rekedtség ellen biztosan és gyorsan használ. 1 doboz 60 fillér, kapható mindenütt, de csak Réthy-félt fogadjunk el! Postán 5 doboz 3 koronáért franko küld: Réthy Béla gyógyszerész, Békéscsaba.

— **Megszűnt járvány.** A perlaki állami el. népiskola, mely vörheny miatt két hétig zárva volt, november hó 2-án ismét megnyitotta kapuit, hogy széperedeményű magyarosító munkáját tovább folytassa.

— **Pályázati hirdetésnyé** a tapolcai m. kir. vincellériskolában 1914. év jan. 1-én kezdődő egy éves tanfolyamra való felvételre.

Felvételi kellékek: 1. Legalább 16 éves életkor betöltését igazoló keresztlevél vagy katona könyv. 2. Irni és olvasni tudást igazoló iskolai bizonyítvány. 3. Ép, erős, egészséges s a gyakorlati munkák végzésére alkalmas testalkatot igazoló orvosi bizonyítvány. 4. Községi erkölcsi bizonyítvány. 5. Szülő vagy gyám beleegyező nyilatkozata arról, hogy a felvett tanulót a tanév vége előtt az iskolából kivenni nem fogja s kötelező nyilatkozat arról, hogy a 6. pont szerint járó lapdíjat pontosan fizetni fogja. Ha a pályázó teljes koru, ezen kötelező nyilatkozatot maga tartozik kiállítani. 6. A felvett tanuló az iskolában lakást és teljes ellátást kap s ezért felévi előleges részletekben évi 240 K lapdíjat köteles a vincellériskolának fizetni. Szegénysorsu polgárok egész vagy fél lapdíjmentességgel is vételhetnek fel ha szegénységüket hatóságilag igazolják. A felvételnél előnyben részesülnek, akik katonai kötelezettségüknek már eleget tettek, vagy attól véglegesen felmentettek, továbbá szülőivelök, pincekezelők, kertészek, kádárok, illetleg ezek fiai. Fehérneművel, ruházattal, továbbá író- és taneszközökkel saját költségén tartozik a felvett tanuló magát ellátni. Az egy koronás bélyeggel ellátott kérvények a tapolcai m. kir. vincellériskola igazgatóságához címezve nov. 15-ig nyújtandók be.

— **Lánravert fiú.** Hihetetlen dolog jutott a csendőrség tudomására véletlenül. A kolera elleni védekezésből kifolyólag elrendelt óvintézkedéseket ellenőrizendők, a csendőrök Lovics Mátyás hétvezéri lakos házatáját is megnézték s eközben Lovics istállójában annak félkegyelmű fiát láncra verten találták. A fiút kegyetlen apja már évek óta tartotta elzárva az istállóban élien szomjani a trágya közt. Az apa a fiút azért tartotta láncra, mert az szabadon sokat kellemetlenkedett neki. A csendőrök az apát feljelentették, akit a nagykanizsai kir. törvényszék három havi fogságra ítélte. A fiút pedig egy elmegyógyintézetben helyezték el.

— **Szép kezdet.** A Gresham életbiztosító társaság londoni központja a magyarországi igazgatóságának, annak előterjesztésére, tíz milliót oly célból bocsátott rendelkezésére, hogy kisebb jelzőalkölcsonként szerény kamatozás mellett nyújthasson, amit a jelen nehéz pénzügyi viszonyok mellett annál is inkább tudunk kelőten méltányolni, mert ezen nagy angol társaság már eddig is sok milliót helyezett el hazánkban.

— **Tandijmentes helyek betöltésére felhívás.** A Magyar Tanügyi Intézet az általa vezetett, miniszterileg engedélyezett Kereskedelmi Szaktanfolyamra 40 tandijmentes férfi- és nőjelentkezőt vesz fel, akik közül 20 növendék a nappali, 20 pedig az esti kurzusra járhat be. Felvesz a tanfolyamra 40 féltandijmentes is. A tanfolyam célja, hogy azok, kiknek nem állott módjukban, hogy felsőkereskedelmi-iskolát végezzenek, a kereskedelmi életben legszükségesebb ismeretekre kiképeztesse, hogy tudásuk alapján megfelelő irodai alkalmazatáshoz juthassanak. Főbb tantárgyak: könyvvitel, magyar, német kereskedelmi-levelezés, irodai munkálatok, számtan, gyorsírás, gépirás, helyesírás és szépírás. Folyamodványok a Magyar Tanügyi Intézethez VII, Rákóczi-út 60. melőbb beküldendők. Kérvényekhez a születési, utolsó iskolai és szegénységi bizonyítvány csatolandó. A tanítás f. é. november hó 15-én kezdődik s öt hónapon át tart. A szerzett tudásról miniszteri biztos jelenlétében történő vizsgálaton tesznek tanúságot, melyről bizonyítványt kapnak.

— **Vérfortéző apa.** Az állatvilágba való esel jutott napvilágra a minap Muraszterdahelyen, amikor Csendes Sándor odaváló gazdát saját felesége feljelentésére a csendőrség letartóztatta. A letartóztatás oka az volt, hogy Csendes Sándor a tulajdon, 24 éves Róza lányával már 8 év óta bensős viszonyt folytat, melynek most már ötödikben gyümölcse készül. Az állati embert Nagykanizsára kísérték s az ügyésznek adták át.

— **Csányi szobor.** Zala vármegye közönsége, Borbély György zalaegerszegi gimnáziumi tanár s a Magyar Pajzs szerkesztőjének buzgósága folytán, a vármegye szülőltjének, Csányi László 1848—49-iki miniszternek és erdélyi kormánybiztosnak, érdemei elismerésül s mert vértanu halálát szenvedett 1849 okt. 10-én, Zalaegerszegen szobrot emelnek. A szobrot Istók János mintázta nemzeti függetlenség rokonszenves vértanunk dicsősé emlékeztetéhez méltóan. A szobor másfélszeres nagyságban mutatja be a 70 éves vértanút, aki magyar ruhában, kardosan kéri számon kioltott életét a zsarnoktól. A szobor egyik mellékalkaja egy honvéd, aki teljes hadi felszerelésben rohan a Szűzmáriás zászlóval a kezébe előre. Mögötte egy parasztsuhancot látunk kezében egyenesre kovácsolt kaszával, amint szomorú édesanyjától búcsút vesz. A vértanu közlekedési miniszteri tevékenységét egy munkában lévő, mezeien munkás allegorizálja. Istók János már dolgozik nagyszabású művén, melyet a jövő év tavaszán fognak leleplezni. Addig is folyik a gyűjtés, mert a szükséges pénz még nincsen együtt.

— **Csmrecsnnyákok elítélték.** Emlékezetes olvasóink előtt a haláleset, mely október 4-én Határőrősn Nemező István hazában almaföldes közl történt, amikor Csmrecsnnyák György odaváló 21 éves suhanc Pergár Jánost egy almaföldesvel leütötte. Pergár János rövid kínlódás után meghalt. Csmrecsnnyákok letartóztatták s a hét folyamán tartották meg ebben az ügyben a tárgyalást Nagykanizsán. Mivel a lény beigazolást nyert s az is nyilvánult, hogy Csmrecsnnyáknak különböző oka nem volt, hogy Pergár Jánosba belekössön, az esküdtészek Csmrecsnnyák Györgyöt halált okozó súlyos testi sérítés büntetésben moudta ki vétkesnek, mire a kir. törvényszék Csmrecsnnyákok öt évi fogságra ítélte.

I R O D A L O M.

— **Magyarország helyzete.** Deme Károly a kolozsvári állami polgári iskola igazgatója „Magyarország helyzete és az európai népek harcáca” címen könyvet irt, melyben hazánk politikai, tanügyi, gazdasági és számos egyéb társadalmi kérdéseivel foglalkozik; tehát azai a helyzettel, melyben Magyarország jelenleg van és azzal, amelyet a jövőre meg kell teremtenünk, hogy a fenyegető veszedelmeket még idejében kiküldessük, állami egységünket megvédhessük, azoknak a nagy átalakulásoknak idejére pedig, amelyek előtt Európa áll, a magyar királyságnak megfelelő súlyt és befolyást biztosíthassunk. A könyv, melynek cinsos vázonköltésben 3 K az ára, Kolozsvárott a szerző kiadásában jelent meg.

Szerkesztői üzenetek.

— **M. F. Tiszaföldvár.** Mint látja, sora került a Szerelme is és pedig vonal alatt, hogy annál nagyobb érteke legyen. Többi küldeményt is nagybecsűlők s mindegyiknek sorát ettük. — **Dr. Sz. Zs. Perlak.** A szerzőlőlt becses műtörténelmi karcolatoknak nagyon megörültünk. Részletekben hozzuk; jövő számunkban megkezdjük. A kiegészítő közleményt annak idején szintén kérjük.

Sve pošiljke, kaj se tiče zadržaja novinah, se imaju poslati na ime urednika vu Csáktornya

Izdateljstvo:

knjižara Strausz Sandora kam se predplate i obznanne pošiljaju.

MEDJIMURJE

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povučijivi list za puk
Izlazi svaki tjeden jedanokrat i to: svaku nedelju.

Predplatna cčna je:

Na celo leto 8 kor.
Na pol leta 4 kor.
Na četvert leta 2 kor.
Pojedini broji koštaju 20 fill

Obznanne se poleg pogodbe i faj računaju.

Odgovorni urednik:

ZRINYI KÁROLY.

Surednik:

PATAKI VIKTOR.

Izdatelj i vlasnik

STRAUSZ SANDOR.

November.

Skorom celo leto moko bilo, samo septembra zadnje dane i oktobra meseca je lepo toplo i suho vréme bilo. Goricam i kuruzam je to vugodno bilo, da se grozdje i kuruzo dozreliti mogla.

Kuruzam je pasalo to vréme i ravno zato puno više i lepše je zraslo, kak su od kraja mislili i računali. Već zdavnja je ne tak lépa kuruzo zrasla po celim orsagu, kak letos. Po celim orsagu je četiri i pol milijun katastralnih mekotih bilo skuruzom zaséjano. Sve skupa pedeset milijun metercentov kuruze je zraslo, dakle pet milijun metercentov više, kak lanjsko leto. Najlepši plod je bil vu Csongrád varmegiji, tam je na mekoti devetnajst metercentov zraslo. Bács-Bodrog varmegiji sedemnajst metercentov, Torontál varmegiji petnajst metercentov i vu Csanád varmegiji četirinajst metercentov je zraslo na katastralni mekoti.

Krumpira poleg močvarnega leta, skorom néje zaveruvati, šest milijun metercentov je menje zraslo, kak lani, sveskupa ga četerdesetosem milijun metercentov zraslo; poleg toga pak još sveposud gnili.

Vina, makar se grozdje popravilo, jako malo i hudo je zraslo.

Krme ga dosta, ali poleg močvarne letine, néje tak zdajno, kak bi moralo biti.

Spolja su ljudi već skorom sve spravili, samo po mestah repa je još vuni. Prvo delo je vezda gnoja vun zvoziti, pute popravlati i drugo takvo delo. Vezda je vréme za gliboko orati. Néje smeti pod protuletno sétvu orati, doklam vréme to dopušta.

Marha sad već zveksinoma na suhi krmí živi. Vozni marhi odvezda močije malo menje hrane davati, jerbo sad već né dela težko delo.

Opet brejo blago néje smeti zapustiti. Na krmiljace dobro pasku treba imeti, nje dobro i poredko hraniti.

Sadovno drévo moći je obrezati; gusenice i druge hitvalne kukce fondati treba. Okolo cemperov trnje treba nametati, da zajci nebudu je bantuvati. Svako drévo né s ostrim nožom postruzemo, da stém mehina i črve uništimo. S vun toga s jakim lugom ili s karbolineum stebila naličimo. Svapnom na ličiti drévo néje potrebno, jerbo to nikaj nevalja.

Vrte treba skopati i pognojiti.

Vu goricah po bratvi moći je rozgve rezati i saditi, nadalje pak gnojiti. Pod nove gorice rigolérano. Zavreto vino dotočiti treba.

Svaki se mora trsiti, da do novembra petnajstoga četrti fertal porcije plati, jerbo po ovim terminom interesa računaju.

Izložba mladinah vu Budapeštu.

Orsačko društvo decembra 5-8-ga izložbu bude deržalo. Na izložbi mladina. golobi i hižni zajci se budu pokazali.

Društvo stom izložbom toga cila hoće postići, da svaki previdi, kak veliki hasen se dobi samo jedno leto od mladine. Svrho toga od svake vrsti mladine se bude tam našlo, svekšinoma pak samo takvo, koje za naš barat i za našo poduebino najbolje paše.

Ravno s bog toga, dobro bi bilo, da bi skim više gospodarov svoje blago tam na izložbi pokazali. To stém bolje moći napravili, jerbo strošek i željeznica skorom nikaj nebude koštala, poleg toga pak toliko nagrade budu rezdelili med onimi, koji na izložbi nazočni budu, da se taj strošek skorom ves nazat povrne. Takodjer izverstno mesto bude tam za prodaju, dakle stroški se naplatiju.

Na orsačku stran takodjer tam budeju sve nakupili k tomu pak su naglas dali, romanom, bulgarcom i srbom, da tam moreju za svoj barat izverstno mladino prebaviti.

Pred nekojom letom je vu Budapeštu medjunarodna izložba bila za mladinu, na izložbu poslanu mladinu su skorom su bugarci i romani spokupili. Sad pak se još bolje moći nadjati, kad je balkanski boj prestal, da vnogo mladine budeju ravno balkanci spokupiti, jerbo jim je vezda to bolje potrebno. kak jim je pred par létmi bilo. Balkanski puk sad je presiljeni si vnogo mladine zapovati i to samo odnas moreju najleži i najfaleše kupiti, oni su sad presiljeni na naše gazde.

Na izložbi komisija bude reda delala, tojest ona bude odredila, kam koje mladine spada. Više razredov bude, da poleg toga skim više nagrade budu mogli rezdeliti.

Nagrada bude dvé vrsti, gotovi penezi i vrédne medalije. Peneze su dobili od zemeljskoga i trgovačkoga ministra, od Budapest varaša, od Pest-Pilis, Solt-kiskun varmegije, od Akademie i. t. d. Zvan toga još i nekoje društvo i nekoji magnatuši su večke svote alduvali na ov cil.

S toga svaki gazda more videti, da to je zanjegvo dobro naredjeno. Stém bude izverstneša izložba skim više mladine se tam skup zide. Svaki se more javiti, koj na izložbu kakvo mladine, hoće poslati. Javiti se do osemnajstoga novembra moći na ov atres: »Baromfityészők Országos Egyesülete, Budapest, IX. ker. Üllői-út, 25. I. Ova kancelarija pošle i da navuka svakomu, koj se vu ovim gori spisanim poslu k njoj obrne.

Koj bude probal, zasegurno znamo, da mu nebude žal. To bi bilo lépo, da bi skim više bili na izložbi iz Medjimurja.

Kak mora mati starati se za dčete?

Ako mati hoće, da je zdravo dčete, sama ga mora gojiti, jerbo najzverstneša hrana za decu je materinsko mléko. Od materinskoga mléka se najbolje razvija dčete

i materinsko mléko obrani najbolje od svako-jackih betegov. Svaka zdrava ženska već samo sbog toga sama mora gojiti dčete i samo onda nesme to delati, ako ji doktor to zabrani.

Pre sedmim mesecom néje smeti dčete odstaviti. Skrbljiva mati, ako samo more, barem osem, devet mesecov goji dčete. Pazljivo se mora dčete odstaviti. Pomalem treba prevučati dčete kravskemu mléku, koje povremeno dodavlja namesto materinskoga. Vu veliki vrućini je najbolje nevarno odstaviti, jerbo onda dobi najleži grizu. Ako dčete grizu dobi, odmah doktora treba zvati zavremena, doklam pomoći more.

Prve dva-tri tjedne svake dvé vure, potlam svake tri vure dobi, dčete cecka. Ponoći na četiri, pet vur se daje cecek, ali još bolše je, ako tak moći prevčiti dčete, da ponoći niti jedanput ne ceca. Med dvajsti četiri vurami najviše šestputa dobi hranu. Od tretjega, četrtoga meseca počemsi na dan samo petputa ponudimo hranu, tulikoput je ravno dosta.

Ako drobno dčete nemore mati gojiti ili pak nemore dobro dojku prebaviti detetu, onda se mora s kravskim mlékom hraniti, jerbo to je najbolše. Svrho toga pazimo, da samo iz takvoga mesta kupimo mléko, ako sami doma neimamo, gde je najčisteše i gde vu najvećoj čistocem deržiju marhu. Mléko se odmah mora skuhati i onda pokrito se dene na mrzlo mesto. Pokriti je zato potrebno, da nikakva nečistoća ne dojde vunjega. Ako sad s ovim mlékom, hoćemo dčete hraniti, néje dosta mléko malo stopiti, neg opet ga skuhati, toliko, koliko je zajedenput dosta. To néje bog zna kak teško delo. Ako tak delamo nagrada nam je to, da dčete vu zdravju ostane i nebude svakičas betežljivo.

Malo dčete odkraja nesme čisto mléko dobiti, neg s vodom změšano. S prvice dvé tretje strani je voda, potlam pol vode, pol mléka. Počasu kad je već dčete pet mesecov staro, na dvé strani mléka, jedna stran vode dojde. Počemsi sedmoga meseca detetu čisto mléko dajemo, ali navék zavreto. Voda, koja se vu mléko mēša, navék čista mora biti i navék predi skuhana, kak se vu mléko vležje. Vu mléko malo cukora se dene. Vu jednu flašicu iz kojega ceca, dosta je jedna kocka cukora.

Od kraja jeden deci, vu drugim mesecu jeden i pol deci, vu četrtim, petim, šestim mesecu pak dvé deci změšanoga mléka dobi dčete k jednomu obroku.

Glaz je on najbolši, kojega najleži moći vu veliki čistoci deržati, dakle on, na kojega se samo gori natekne iz gumije cecek.

Ako dčete nepoceca sve mléko, to néje smeti sraniti, neg taki vun vležjati i glaža odmah čisto oprati. Iz gumije cecka takodjer taki splaviti je treba, još bolše je, ako ga na nestero minutu vu krop hitimo. Splavleno

steklo potrebno je vu čisti rubec zamotati, da nikakov prah ne dođe vunjega.

Papula samo od šestoga meseca počemši se davlje detetu. Dobra papula se more iz dobro pečene zemlje ili s grisa delati. Zemlja se predi namoči i onda s mlékóm skup se kuha. Od ove papule neće smeti višeput nadan mesto mléka dati, kak dvaput. Slabo maršečko ili kokošinjú samo od sedmoga meseca je smeti dati. Krumpira, špargu ili špinjaču, ako je dobro kuhano, samo na kraj leta je smeti ponuditi.

Prvi zubi okolo sedmoga meseca se skazeju. Do kraj tretjega leta, svi dvajsti mléčnizubi zrasteju detetu. Kad zubke dobi déte, vnoiguput ima zimicu ili grizu, to neće od zubne boli, ravno zato, ako je vu ovim položaju déte betežljivo, odmah se moramo k doktoru povrnuti, doklam je ne vèkše zio.

Meso samo onda dobi déte, kad je minula leto dan staro i kad već nekojih zubov ima. Pečeno meso na dobroma treba skosati, (ali ne zubmi) i s juhóm polejati, barem odkraje.

Čuclina neće smeti detetu davati i nato prevučati, jerbo od toga grizu dobi i zubi se skvariju.

Vu oni sobi gde se déte zadržavljie, zrak navék čisti i friški mora biti. Vu prašnatim, dimnatim i vu smerdećim zraku neće moći zdravo déte odhraniti. Po mrzlim vremenu neće dobro déte po vuni nanášati, jerbo se lahko prehladi. Po zimskim vremenu samo onda je smeti vun nesti déte, ako je vrème tiho i toplo i to samo okolo poldana. Vu mrzлом vremenu naj déte vu sobi ostane. Stém višeput moramo poleti vun nesti déte na friški zrak, naprimer vu vrt ili na dvor.

Neće smeti dopustiti, da déte s materjom ili skim drugim spava. Već se vnoiguput pripetilo, da je mati vu snu zadušila, zagnjela déte. Takodjer zibati neće smeti déte, jerbo od toga se omami i to strahovitno škodi.

Opravicu višeput treba premeniti. Ako déte mokro nastane ili se pogrdi, cape i druge stvari odmah premeniti treba i déte vu suhu spraviti. Cape navék se splaviti moraju. samo tak posušene cape su ne zdrave.

Ako se poredu razvija déte, pred leto danom počme hoditi, nato je nigdar ne dobro siliti, već se samo odsebe bude stajalo, kad dojde vrème.

Ako se déte plače, to neće zrok, da ga odmah idemo hraniti, sveksinoma se zato glasi, ar je mokro ili pak zločesto leži. Koje déte je nemirno ponoći, niti za nikaj ne mu je smeti makinje skuhati i stém na pajati, vnoga mati je već zaklala stém déte.

Prve šest tjednov na svakinacin na dan jedenput se skupati mora. Voda nesme premrzla ili pak prevruća biti. Jedno i drugo škodi detetu.

Još vnogo bi mogli od toga pisati, ali svaka mati mora znati, kaj je dužna prama detetu. Skim bolje pazi i brigu ima na déte, stém je zdravešo i stém vekšo veselje ima sdetetom.

Visoko štovani Gospodine urednik!

Ja niže podpisani najbolje molim vas, da u vašim cienjenim listu tj. u novinaj, cienjenog Murakóza ste uvrstili članak pod naslovom, »Ostrom a miksavári iskola és tanítók ellen,« zvolite ispraviti u ovom broju članka s ljedeće.

Jest istina, de su ljudi ili narod iz cjele fare Mksavárske dočekali presvijetlog Gospodina Zalavérmegjúnsgok lóispána, u najlepšem redu i miru, pri Mksavárski školaj, od jutra od 8-sme ure, do 1 ure poslje poldne! Bez svake svadje ili bune! Jer ako bi narod samo imao u nakani napasti na g. učitelja, on bi to i lahko mogó napraviti jer g. učitelj se je cijelo predpoldan s g. Notariušóm šetao i čekao dolazek presvijetlog gospodina javno na ulici, ali narod je mirno čekao.

Nadalje nije istina, da po navuk g. administratora se je narod uzbunio.

Nije istina, da je samo što pomislio za kamenje, kamo li da bi što napao na g. učitelja, skamenjem, jer što pozna Mksavárske fare ljudi, taj znađe, da nije istina to, da bi u ovoj općini ljudi nekaj takvoga napravili.

Nije istina, da je trebala pomoć g. Žandarov g. učitelju, jer g. žandari su samo na prošnju g. učitelja išli vun, s oružjom, za što budu već odgovorjali pred svojom višesóm oblastju.

Nije istina, da sam ja proti, g. učitelju bunu delao, jer, ako bi ja njega uvrjedio s onimi rječmi, što sam ja g. učitelju u oči reko, g. učitelj dobro znađe, gdje je kr. sud u Čakovcu, pa me more tužit radi uvrede postenja.

Nije istina, da je moj brat u Varaždinu u školi besplatno, niti da je on odišo sada, da bi ga g. administrator spravio u Cirilski Zavod, kak je pisano. Već je istina, da moj brat je u okoli u Varaždinu na mejšga oca žep, i njegove troske, jer moj otac nije niti prosio, da bi bez platno mesto dobio.

Nadalje nije istina, da je g. administrator ljudi hujstio proti g. notariušu i g. učitelju, već je istina, da je g. administrator reko javno, da on želi, biti u ljubavi i s logi svakim i s g. učiteljom i s g. notariušóm.

Nije istina, da bi g. administrator samo pomislio na kakvu bunu. Već je istina, da je g. administrator jako rodoljub madjarske, što i javno izkažuje.

Nu za sada Visoko štovani g. urednik Murakóza a i cienjeni čitatelji molim da sam istino odgovorio.

Pa svršavam te ujedno sve čitatelje pozdravljam i ostajem dušóm i tjelóm prvi i iskreni Madjarske krune domoljub.

Drávacsány, 1913. okt. 31-én.

Novák Tamás.

KAJ JE NOVOGA?

— **Zaruki.** Na ruski vuzem bude englezki kralj pohodil sa Walesi hercegom ruskoga cara i onda budu zaruke obderžali sa Tatjana nadhercegovicom, koja je najstareša či carskoga obitelja.

— **Zita nadhercegovica.** Karoly-Ferenc-Ferdinanda mlada žena Zita nadhercegovica pred porodom stoji i ravno zato su dimo odišli vu svoj kaštel i tam počekaju veseli dogodjaj.

— **Nesreća grof Tisza Kálmána.** Jz Gyváráda v pondeljek vjutro sa dvemi gosponi odišiel je na automobilu grof Tisza Kálmán vu Nagyszalontu. Blizu Nagyúrdög občine vu veliki megli ne su spazili, da proti jedna kola ideju sa sénom naklajena. Vu zadnji minuti su hitro zaobrnlili automobila, ali tak naglo, da je kre puta vu

jarek opal s putniki skup. Na sreću putnikom se nikaj ne dogodilo.

— **Skočil je iz vlaka vu rieku.** Kak iz Innsbrucka piše, grozovito samoubojstvo se pripetilo poleg Brixlegga. Jeden soldacki officir iz brzovlaka skočil je vu Inu rieku i odmah se je zalezal. Vlak je taki postal, ali mrtvo telo nisu mogli najti. Potlam su pozvedili da od jegrov je samoubojnik i vu Innsbrucku je sversšaval službu, kakti oberlajtinand. Zakaj je to napravil, to neće znati.

— **Tragišna smrt.** Simon Jozsef barkaszoj reformatoški redovnik minući tork zveseljio je navadasiju išel. Kak je na kokoške vadasil, jedenput se samo po pičie i tak nesrećno je opal na zemlju, da vu ruki držana puška se sprožila. Hit je ravno nesrećniku vu srce zletela i redovnik odmah je vumrl, Stopram pred dvemi tjedni su ge za barkaszoj reformatuskoga redovnika zebrial.

— **Povodnja.** Vu Severnoj-Ameriki dan na dan deždž curi, rieke su se tak nadule, da sveposud je velika povodnja. Do vezda su već kak petlo mrtvih našli vu vodi. Deždž još smirom curi.

— **Sprevod patriarke.** V nedelju su pokopali s velikom svečanostjom Bogdanovics Lucian patriarku vu Karlovcu. Prék deset, dvanajst jezer ljudstva se zišlo na sprevod. Poleg magjarskih magnatšov, bil je tam nazoeen našega kralja poslanik, nadalje pak vu ime srbskoga kralja je tam bil Jankovics general. Ceremonije su se već v subotu započele i tak dugo su trajale, doklam su ne raku vu grob položili.

Kad je Jankovics general, koj je namesto Peter kralja bil na sprevodu v nedelju popoldan ob šesti vuri štel odputovati nazat vu Belgrad, na kolodvoru više stotina ljudstva nakinciti su mu šteli kočiju vu kojoj se je dopeljal. Žandari su to ne šteli dopustiti, poleg toga ljudstvo se je zbnulo proti žandarom. Najbolje je on kričal, koj je salonkučiju vodil. Njega su žandari prijel i samo za poldrugu vuru su ga pustili, tčas je niti Jankovics ne mogel odputovati.

— **Bomba vu kloštru.** Vu galendei klošter iz Poseni nešči je nekakvu škatulju postal, vu koji je bomba bila skriva. Policaji jako pazljivo su škatulju odprli i tak se ne nikakva nesreća pripetila. Bomba bi veliku nesreću bila zrokuvala, ako bi bila se sprožila. Tak misliju, da su anarhišti poslali bombu.

— **Obitelja je zaklal.** Vu Münchenu jeden Halmayer zvani tridesettlet star doktor, zaklal je ženu, dvoje dece i onda je samoubojnik nastal. Kad je komišija na lce mesta došla, konstaterali su, da je doktor najpredi ženu doli hitil i šinjaka ji je zarezal. Ravno tak je sinom i kćerkom sgotovil. Decu je vu snu zaklal beštialni otec. Zatem je na hrbet se legel i jeden dvajsti centimeter dugim penecilom se vu srce vpičil. Razmi se, da svi su pomrli. Neće znati zvrho česa je to napravil. Jedni tak misliju, da doktor zadnje vrème vnogo se igral na burzi i poleg velike spekulacije je vnogo penez sgnubil. Vu ovi žalosti je celoga obitelja sobom skup skoncal.

— **Dobri brati.** Vu mártonhalmínskim hataru su na pol mrtvoga našli Novak Karolja tamošnjega dečka. Kad je k sebi došel, povedal je, da s bratom je išel s gorice. Na putu su se poštricali i medtem toga brat ga tak vudril poglavi, da je zao-

medel. Žandari počinitelja vlovili, koj se stēm brani, da mlajši brat s kusturom je išel nanjega i on se samo branil, kad ga je poglavi vudril.

— **Kriva prisega.** Denes tjeden pod ovim imenom na magjarskim kraju folišen glas bil spisani. Tak je to bilo spisano, kak dabi Derk Balaz drávaszentivánszki stanovnik i poglavar za krivo prisegu dva mesecov rešta bil dobil. To nēje istina. Derk Balaz je bil tužitelj, on je zatužil Pintács Károlya i njega je sud s bog krive prisege kaštigal.

— **Snenada smrt.** Novinscsák Istvána žena vu porodu na nagloma je vumrla. Doklam su mrtvu dēte odnje spravili, ženska je dušu spustila. Nagla smrt se tak pripetila, da ženska vnoغو krvi je sgubila. Tak je to službena komišija konstátērala.

— **Poparjeno dēte.** Todor Vince zalaujvarkoga stanovnika dvajsti mesecov staro dēte okolo komena se igralo. Na komenu se mlēko kuhalo, koje je dēte nasebe preljalo. Dēte je strahovitne goreče rane dobilo i na osmi dan med velikami mukami je vumrla. Istraga teče proti roditeljom, koji su se né za betežno dēte pobrigali i njega vratili.

— **Vtopilo se je.** Bajzek Pavlova žena iz Drávavásárhelja okolo domu je hižne posle zveršavala i vu ovi brigi pozabila je na dvē lét staro dēte. Dēte je na kraj grunta vu jedno grabu se prekopicnulo i pokedob nēje to ništi videl, tam se je zaljalo. Proti materi su istragu podigli, zakaj je né na dēte pasku imela.

— **Goreči petroleum.** Vu Romaniji vnoغو petroleumu najdeju, negdi je zdenec na zdencu. Takvo glasovitno mesto je Moren, gde su se minući tjeden zdenci vužgali. Ogenj se je taki rezširil na druge zdence tak, da za kratko vrēme čēla okolica je bila vu jednom plamnu. Stanovniki plašeno su bejžali na sve strani. Ognja je jako teško blo moći potšiti, jerbo je takva vručina bila po čēli okolici, da niti blizu je né bilo moći dojt. Nazadnje su itak do zdencov došli vu koje su spēskom napujena vreča na hitali. Kvar je strahoviten veliki. Sve skupa dvajsti i jeden zdenec je zgorel tak, da niti kaplje petroleumu nēje vunjih ostalo. Na sreću niti jeden clovek nēje se zadušil.

— **Kamen je opal nanjega.** Nagy Imre iz Nyuifalu občine šest lét star dečec, kak i drugi, tak i on je odišel na sesvete na cintor. Tak dugo je tam naravnal jednoga križa iz kamena, doklam se je kamen podral i na dečeca opal. Siromaku obedvé noge i obedvé ruke mu je spotral i doklam bi ga bili dno spravili, na putu je vumrl.

— **Samoubojni husar.** Vu budapestinski Ferenc József kasarni je služil Herkh Istvan pre desetim husarskim regimentu. Kak se vidi, nēse mu jako dopadalo kod viitezkih husarov, jerbo minući četrek vu jutro htitel se je pod vlak, koj mu je obedvé noge i lēvu ruku odrezal. Nevarno rajenoga husara su vu špital odpeljali.

— **Kralj vu kripti.** Kak svako leto, tak i letos na dušni dan kralj ide vu kapucinskú kriptu, gde njegvi milosrdni počivaju. Najpredi pred Erzsébet kraljicom se poklekne i dugo boga molí. Kad tam svoju pobožnost zverši, onda pak se pred Rudolfovom rakom poklekne i opet boga molí. Svako leto lēne vénce dene na kraljičino i sinovu raku. Vu kripti je kapēlica vu kojju

sveksinoma kralj tiho mešu posluša i kad je i to obavil, žalosten odide vun iz kriptē.

— **Albania.** Onu vrēme se pomalem preblizava, kad jedenput Albania zosebni orsag nastane. Wied herceg, kojega hoću za albanskoga vladara postaviti, sam najveške neprilike dēla. Neće predi albanski vladar nastati, doklam granice nebudejo do kraja odredjene i to tak, da na južnim kraju nekoga mesta, koja sad pod Grčku spadaju, kak je naprimer Argirokasztro i Koricza, Albaniji se daju. Mi tak znamo, da Grčka nebude tak s dobra i zlehka ova mesta Albaniji odpustila. Nadalje zahtēva herceg, da svi vekši albanski obitelji ga spoznaju za albanskoga vladara. Vu ovim poslu pak su albanci ravno né složni. Jedna stran hoće Wied hercega, druga stran pak né.

Jedne bulgarske novine su zazvedile, da na Balkanu novi savez se slaže i to proti nam, kakli proti Ausztria-Magyarski. Poleg ovih novin Ferdinand bulgarski kralj dugo nēje štel k tomu prevoliti, ali rusi su ga presilili, da je taj tajni kontraktuš podpisal.

Albanski posli nikak se nečēju vu red spraviti. Medjunarodna komišija, koja granice pregledava, nemore nikaj začēti poleg odsnutrašnih bunah. Već su se i takvi glasi čuli, da ova komišija se je reztepla, jerbo člani sami med sobom se nemoreju slagati.

Komišija poleg grkov nemore svoje službene posle zveršavati. Gde se delegatši nastaniju, odmah se tam postaviju čēli čoporov grkov, ki s velkom larmom i kričom buniju ljudstvo proti komišiji. Najbolje se na taljanske delegatše srdiju.

Iz Bukaresta pišeju, da tam je takov glas, da vu Atheni su podpisali mirni zapisnik med grki i turćini. Čisto su red napravili med sobom i tak nebude više nikakva puntarija med njimi. Ako je to istina, onda na Balkanu je opet sve mirno. Samo to je né znati, kak bude dugo trajal taj potajeni mir. Vu pepelju dugo se nepošiti ogenj. Tak je ravno i na Balkanu, tugar nēje znati, kad bukne opet plamen.

— **Velika željeznička katastrofa.** Vu Francuzk pred Melun zvanim kolodvoru jeden ekspressvlak se zaletel vu predjim stojeći brzovlak. Obedva vlaki su plamnuli i do fundamenta zgoreli. Do polnoći su osemnajst mrtvih i četirinajst pležercov su potegli vun s podruševine. Proti dvemam varam su opet dvoje zgoreče tēlo vun potegli. Vu veliki kmici velika zmešarija je bila i strahovitnom mukom su mogli braniti plazēre. Spitale su napunili s pležerci. Devd zgorečh pošarskih činovnikov su još né moglo prepoznati.

Jeden putovnik ovak prepovēda nesveću: Pred Melun kolodvoru ekspressvlaka putniki ravno su se spravljali, da vu Parisu doli staneju. Jedenput samo kmica nastane i strahovitno pukanje i vu oni sekundi prihiti se naša kućija. Ne-koje kućije su čisto se preobrnule tak, da su kotači gori stali. Pležerci i mrtvi su tak med ruševino bili začēpteni, da dugo vremena nēje bilo moći donjih. Velika sreća je još to bila, da se jeden benzin kotel né eksploderal i bez toga su se obedva vlaki vužgali.

Pod ekspress vlakom jedna ženska je strahovitno javkala i zapomēk kričēla. Nikak su ne mogli donje. Ne se je pobila, ali niti vun je né mogla. Prvo pitanje ji je to bilo, dde ji je muž, jeden kapitan. Odgovorili su ji da je živ samo nemore donje dojt jerbo

je pležerani. Već je zdavnja mrtve bil. Proti jutri i ženska je živa zgorela pod vlakom, né su ju mogli vun zeti, barem je već onda soldačija i svake vrsti ljudstva došlo na, pomoć.

Na obedveju vlaki prék tristo putnikov je bilo, dakle poleg ovoga računava blizo dvēsto je zgublenoga. Okolo ruševine sad soldati paziju, da lopovi nemoreju robiti. Krivec nesreći je roditelji ekspress vlaka koj je još zavremena doli skočil sa hacarom skup. Nikaj se jim je né sgodilo. Obedva su potlam v polu prijeli gde su bez pamet drkali Zaprlu su je.

Stara Sneha. (Smešna pripovest.)

Hvaljen budi Jezus Kristus!
— Reče Sneha župniku.—
»Na sve veke, Hvaljen budi!
Odgovaraju na to.

»Kaj pa b' stara Mati radi?«
Bilo dalje pitanje?
»Velečastni! po navadi
Prosim njih za zdavanje!«

»Hoćete još zamuz?«
Župnik se začudiju.
»Kajpak, čemu to tajiti
Došla ravno sam zato.«

»Velečastni! tak ostati,
Dalje ne za držat se.
Nemorem biti prez muža.
Pak za to idem zamuz.«

»Ja pak bi si ovak mislo:
Za vas bude lepša rēč.
Vzemite vi v ruke čislo;
Pak si sednite za peč.«

»Kulko pa ste stari glatko
Da se hoće još zenit?«
Ona reče čist na kratko:
»Devdeset devet let.«

»Kuliko pak onaj broji.
Koga si kanite vzēt?«
Ona na dugom zakroji:
»Već je Star' Devetnajeset let!«

Rečeju njoj: »Moju Mati
Bude malo potprēt:
Drugo leto čem vas zdati,
Kad vam bude ran sto let.«

»Budu pa oni ove jedno,
Mogli odgovarjati?
Ak do čas kaj ne poredno.
Se med nama pripeti.«

»Hodi s hiže! Ne srdime,
Il s korbačem steram te!«
»Pojdem, pojdem, v božje ime,
Al Njm nek na duši je.«

Vendar misel je župniku,
Da nebi skrivili kaj.
Rečeju svomu Andrašu:
»Zovte stanu Vi nazaj!«

Nutri dojde: »Stara Mati!
Morete se oženit.
Čem vam dopušćenje dati
Kad želite zdani bit?«

»O vredni visoke časti!
Danas još ledje prosim!«
»Danas još nedam oblasti.
V jutro odmah to včiniim.«

»Oh to teško bu prestati!
Do jutra da b' čakala.
Svu noć nebum mogla spati
Vek na to bum misliša.«

»Pak Vas hočem danas zdati
Kid tak teško čakate,
Vam pa bude šest dukati.
Platiti za zdavanje.«

»Bogu i Njim hvala večna!
Srčca rada to platim.
Da još denes tak sam srečna
Moga Tinčeka dobim!«

Kutnyák Márton.

Nekaj za kratak čas.

Ti Miška, kuliko je ova krava ljet stara?
Je, to ti ja prav neznam kuliko je ljet stara; nego tuliko znam, da bi mi mogla mama biti.

Gost: Gda je čerlena Katica, ona dobra kuharica od njih otišla, gospon křmar?
Křmar: »Naj oprostiju njihova milost, čerlena Katica je još namirom pri meni.«

Gost: »Ne moguće, ja sam drugda navek vu juhi čerlene lasi našel, a denes sam pak črne lasi našel!«

Gospa: »Kak je to, da vezda tak pri liepoj paši i vremenu je mlēko tak vodeno?«

Mužaca: (koja je mlēko donesla) »Je, draga gospa to jim je tak, da vezda krave vu toj velki vrućini jako puno vode pijeju!«

Obznane urednika.

K. M. Budapesta. Tolstojova pripovedka, Migon i ono za kratak čas budu ili vu kalendaru, ili vu novinah na red došli. Hvalja vam lepša na pošilju!

Gabona árak. — Ciena žitka.

mázsa	1 m-cent,	kor. fil.
Buza	Pšenica	18 00—
Rozs elsőrendű	Hrč	13 50—
Árpa	Jčmeno	12 50—
Zab	Zob	13 00—
Kukoricza	Kuruza suha	12 00—
Fehér bab új	Grah bel	17 00—
Sárga bab	• žuti	12 50—
Vegyes bab	• zmšan	12 00—
Kendermag	Konopljenoseme	18 00—
Lenmag	Len	17 00—
Tökmag	Koščice	21 50—
Bükköny	Grahorka	15 00—

CSÁKTORNYÁN, a zalaujvári utcában (alaktanya mellett) levő házamb, továbbá a kisszabadkai vasúti állomásnál levő házamb (3 hold belsőséggel) és 30 hold szántóföld bérbe — esetleg eladandó.

ÖZV. DEUTSCH EDÉNE
Kisszabadka.

5186/tk. 1913.

Arverési hirdetmény.

A perlatki kir. járásbírószág mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy az Alsómuraközi Takarékpénztár R.T-nak Dodlek György nős Grosdek Ionával dezsérlakai lakos elleni végrehajtási ügyében 2400 K tőke, ennek 1911. évi október hó 2-től járó 7% kamata 98 kor. 90 f. eddigi; 49 kor. 30 f. árverés kérésű költség behajtása végett a nagykanizsai kir. törvényszék a perlatki kir. járásbírószág területén fekvő a következő ingatlanokra a dezsérlakai 557 sztkvben felvett 22/a hrz. sz. ingatlanokra 1050 K, az u. o. 595 sz. tkvben felvett 577/a hrz. ingatlan 31 sorsz. a. fele 22 K, u. o. 642 sztkvben felvett 388/4

hrsz. ingatlannak B. 1. sorsz. a fele 53 K u. o. 642 sztkvben felvett 400/2 hrz. ing. B. 1 sorsz. a. fele 85 K, u. o. 644 sztkvben felvett 476/1 hrz. ingatlannak B. 1 sorsz. a. fele 60 K, a törökudvari 268 sztkvben foglalt 192 hrz. ingatlannak B. 11 sorsz. a. 1/24-ed része 690 K, u. o. 269 sztkvben felv. 179 hrz. ing. B. 10 sorsz. a 1/24-ed része 540 K, összesen 2411 kor. kikiáltási árban, mint becsárban az

1913. évi december hó 29-ik napjának d. u. 10 órákor a dezsérlakai ingatlanok Dezsérlaka község-házánál a törökudvari ingatlanok pedig

1913. évi december hó 29-ik napjának d. u. 3 órákor Törökudvar község-házánál dr. Kemény Fülöp ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó árverésen eladatni fognak.

Megjegyzi a tkvi hatóság, hogy a Dezsérlakai 557 és a törökudvari 268 és 269 sztkvben az 1924/1905 sz. végzéssel Radovics Mária és férje Dodlek István javára bekelezett hasznélvezeti jog az árverés által nem érintetik.

Kikiáltási ár a fentebb kitelt becsár melynek 2/3 nál alacsonyabb áron az ingatlan el nem adható.

Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni.

Perlatk, 1913. szept. 29. 762

Sirolin "Roche"
orvosilag ajánlva a légzőszervek mindennemű megbetegedése ellen, **tüdőbetegségek, gégehurut, szamárhurut, gyermekek görvéllykórja ellen.**
Kapható minden gyógyszertárban egy üvege 6 koron.

Császárfürdő Budapest. Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irgalmasrend tulajdona. Elsőrangú kénis hévízű radioaktív gyógyforrások; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, iszapborogatások, uszodák, külön hőlegek és urak részére. Török-, kő- és márványfürdők; hőleg-, szénasavas- és villamos-vízfürdők. Fürdők kitűnő eredménnyel használtak főleg csúszos bántalmaknál és idegbajok ellen. Ivó-kúra a légzőszervek hurutos eseteiben s állati pangásoknál. 200 kényelmes lakoszoba. Szolid kezelés, jutányos árak. Gyógy- és zenéj nincs. Prospektus ingyen és bérmentve küld.

AZ IGAZGATÓSÁG.

felséges ízű fehér vagy aranyárga csemege mézet
5 kg-os csinos póstadobozokban 10 K szállít bérmentve a „MÉH“ a magyar méhészek értékesítő szövetkezete, Budapest, Váci-ut 108 af. Szakkérdésekben díjtalan felvilágosítás!

Hirdetés.

Drávaszentiváni telkemet (8 hold) egészben vagy részletekben eladom.

Szabol Balázs Drávaszentiván, 1. házsz.

Obznana.

Vu Drávaszentivánu dobrovoljno hočem prodati svojega grunta i polog njega 8 mekot zemlje vu skupnim, ali pak na više falate.

Szabol Balázs, Drávaszentiván híznibroj 1.

ÜRES PETROLEUM HORDÓKAT

vesz bármely magyarországi állomásról Ed. Suppanz nagykereskedése **Pristova** (Steiermark)

Hirdetések

a most megjelenő muraközi horvát naptár részére (medjurmurski kolendar) felvétetnek a kiadóhivatalban

Strausz Sándor könyvkereskedésében Csáktornyan.

A hirdetések nagyon eredményesek, mert a naptár elterjed egész Muraközben, a vendvidéken és Horvátországban.

Wotan Lámpa

A legjobb és a legtartósabb dróttázas lámpa. Huzott dróttázzal 75% árammegtakarítás.

Kapható villanyüzemektől és boltokban, villanyboltokban és a MAGYAR SIEMENS-SCHUCKERT-MŰVEK-nél, Budapest, VI. Teréz-kört 36. Gyár-utca 13.

Megbízható, kitűnő szerkezetű
kecskeméti
BORSAJTÓ
szállít a kecskeméti Vasipari termelők szövetségére, mint az O. K. H. tagja gyárából. Az =

IPARI ÉS HÁZIIPARI SZÖVETKEZETEK BESZERZŐ ÉS ÉRTESÍTŐ KÖZPONTJA
Budapest, VIII., József-körút 36. sz.
Tessék árjegyzéket kérni.

Hepp Ede, pekar Csáktornya
Rákóczi-utca híze broj 18. poleg Kraljevskoga suda.
Ima takaj trgovinu od najbolje vrsti
vapna.
Koji treba za zidanje, može ga dobiti u svako doba doma pri njemu uz najfalešu cenu. Koji treba celi vagon dobi vapno čisto fal.
Tržim takaj razciepana suha bukova drva i lapora na vagu.

Málnaszörp
(Himbersaft)
a legtisztább hegyi málnanedvből vendéglősök, cukrászok és gyógyszerészek részére 5 kilotól felfelé kapható
BAUER M.-nél
Zagreb, Petrinja-utca 83

Egy jó erkölcsű fiú
mészáros tanoncnak
azonnal felvetetik. :: Bővebbet a kiadóhivatalban.

A Budapesti Helytörténelmi Ipartestület védnöksége alatt álló
BUTORCSARNOK
szövetkezet
mint az Orsz. Közp. Hitelszövetkezet tagja, Budapest, VII. József-körút 28. (Békkocsis-utca sarkán). Budapest, VIII. Üllői-ut 18. állandó
lakásberendezési kiállítása
nyitva reggel nyolc órától este nyolc óráig. :: Beléptidj nincsen.

A csáktornyai uradalom tulajdonát képező volt
szentilonai korcsmaépületek
olyó év november hó 22-én délelőtt 9 órakor a gazdasági nagy irodában, nyilvános szóbeli árverésen 1914. január elsejétől számított három egymást követő évre
bérbe adatnak.
Uradalmi tisztség.
760 2—3

Verseny tárgyalási hirdetmény.
Drávaszentmihályi állami elemi iskola építkezési munkáira 1913. november 17. napján délelőtti 9 órakor a Csáktornya Vidéki körjegyzői hivatalban verseny tárgyalás tartatik. Versenyzni óhajtok felhívotnak, hogy „Ajánlat a drávaszentmihályi állami elemi iskola munkáira“ felirással ellátott és pecséttel lezárt borítékba helyezett ajánlatok fent kitűzött időig, a körjegyzői hivatalhoz nyujtsák be. A művelet és feltételek a zalaegerszegi m. kir. államépítészeti hivatalban megtekinthetők.
Csáktornya, 1913. november hó 9-én.
Csáktornya Vidéki körjegyzőség.

Értesítés.
Elvállalok jutányos aron
tökéletes vegyi tisztításra
női- és férfi ruhákat, egyenruhákat, selymeket, kézimunkát.
Marée Antalné született Salfarics Marisha
Csáktornya, Kossuth Lajos-u. 10.
Ferencsina-féle házban.

5 kilós postacsomag bármely részű
markakust
6 koronáért bérmentve szállít
Reichenfeld Lajos
mészáros :::: ALSÓLENDVA.

Egyenruhák
tiszték, katonai hivatalnokok, önkéntesek, vasuti- és postatisztek, tűzoltók, erdő-tisztek, pénzügyőrök és mindenrendű egyenruhát viselő testületek részére a legjobb és legegységesebb kiállításban.
A magas kormánytól több ezer katonai fegyvert vettünk át, annál fogva ezen kitűnő fegyvereket rendkívül előnyös árban szállíthatjuk és pedig:
Kropatschek fegyverek
1 drb teljesen jó Kropatschek csondorsági fegyver 20 K, 1 drb szebb fegyver 25 K, 1 drb ideális szép fegyver 30 K, 1 drb Kropatschek szurony 1 K, 1 drb fegyverszj szélesebb és jobb 2 K, 1 drb derékszögű táskával 3 K, 1 drb töltény-táska 3 K, 1 drb élelőtény 10 f, 1 drb vaktöltény 10 f, 1 drb csavarhúzó nyéllel 20 f, 1 drb töröltvas fegyvertisztítószó 20 f.

TILLER Pompás polgári ruhák
MÓR ÉS TÁRSA
csász. és királyi udvari szállítók
Budapest, IV. ker., Váci-utca 35